

Utgiftsområde 27

Avgiften till Europeiska unionen

Utgiftsområde 27 – Avgiften till Europeiska unionen

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.....	5
2.1	Utgiftsområdets omfattning.....	5
2.2	Utgiftsutveckling.....	5
2.3	Mål för utgiftsområdet.....	7
2.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	7
2.5	Resultatredovisning	8
2.6	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	11
2.7	Politikens inriktning	12
2.8	Budgetförslag.....	13
2.8.1	1:1 Avgiften till Europeiska unionen.....	13

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2025 (avsnitt 2.8.1).
2. Riksdagen anvisar anslaget för budgetåret 2025 inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen enligt tabell 1.1.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1 Avgiften till Europeiska unionen	47 761 911
Summa anslag inom utgiftsområdet	47 761 911

2 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

2.1 Utgiftsområdets omfattning

Utgifterna inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska unionen för att finansiera EU-budgeten. Europeiska unionens allmänna budget beslutas årligen inom en flerårig budgetram. Den aktuella ramen omfattar perioden 2021–2027. EU-budgetens årliga utgifter och inkomster ska vara lika stora. EU-budgeten finansieras huvudsakligen genom avgifter från medlemsstaterna, vilket innebär att budgetens utgiftsnivå styr utvecklingen för utgiftsområdet.

Avgifterna som medlemsstaterna betalar in benämns Europeiska unionens egna medel och regleras i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 av den 14 december 2020 om systemet för Europeiska unionens egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU, Euratom, det s.k. egna medelsbeslutet.

I det nuvarande systemet för egna medel finns det fyra typer av egna medel: traditionella egna medel (tulluppbörd), en mervärdesskattebaserad avgift, en avgift baserad på icke återvunna plastförpackningar och en avgift baserad på medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI). De fyra olika typerna av egna medel är de fyra olika avgiftskomponenter som tillsammans utgör respektive medlemsstats avgift till EU. De myndigheter som ansvarar för beräkning och inbetalning av Sveriges olika delposter (avgiftskomponenter) är Tullverket (tulluppbörden), Skatteverket (den mervärdesskattebaserade avgiften), Naturvårdsverket (den plastbaserade avgiften) och Kammarkollegiet (den BNI-baserade avgiften). Dessa myndigheter ska tillhandahålla medel för att betala EU-avgiften på ett konto hos Riksgäldskontoret.

I det nuvarande systemet för egna medel finns bestämmelser och begränsningsregler som gör att Sveriges avgift är lägre än de flesta andra medlemsstaters. Sverige har en reduktion på den BNI-baserade avgiftskomponenten. Sveriges nettoreduktion beräknas under perioden 2021–2027 uppgå till 777 miljoner euro per år i 2018 års priser. Även Danmark, Nederländerna, Tyskland och Österrike har reduktioner på sina respektive BNI-baserade avgiftskomponenter.

2.2 Utgiftsutveckling

I tabell 2.1 redovisas utgiftsutvecklingen för utgiftsområdet. EU-avgiften har minskat från ca 47 193 miljoner kronor 2020 till ca 43 585 miljoner kronor 2023. År 2022 minskade Sveriges avgift till EU, trots att EU:s utgifter, delvis till följd av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, ökade. Merparten av minskningen av Sveriges avgift berodde på att övriga medlemsstaters ekonomier hade börjat återhämta sig från den ekonomiska nedgången till följd av pandemin, vilket innebar att Sveriges andel av EU:s totala BNI minskade. Därmed minskade också Sveriges BNI-baserade avgift till EU. År 2023 fortsatte Sveriges EU-avgift att minska, både till följd av att EU:s totala utgifter minskade och till följd av en minskning av Sveriges BNI-baserade avgift.

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2024 ¹	Prognos 2024	Förslag 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	43 585	40 760	40 334	47 762	54 794	58 173
Totalt för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen	43 585	40 760	40 334	47 762	54 794	58 173

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2024 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Utfallet för utgiftsområdet uppgick 2023 till 43 585 miljoner kronor, och blev därmed 2 284 miljoner kronor (5,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Detta beskrivs närmare i skrivelserna Årsredovisning för staten 2021 och Årsredovisning för staten 2022 (skr. 2021/22:101 s. 162–164 och skr. 2022/23:101 s. 180–182). Utfallet för utgiftsområdet 2023 var även 4 654 miljoner lägre än för 2022 (ca 9,6 procent lägre). Detta berodde framför allt på att den BNI-baserade avgiften minskade med 4 835 miljoner för 2023 jämfört med 2022, vilket dock motverkades av att den mervärdesskattebaserade avgiften och den plastbaserade avgiften ökade mellan 2022 och 2023. Eftersom utgifterna inom utgiftsområdet till stor del beror på EU:s totala utgifter bidrog också EU:s lägre utgifter 2023 jämfört med 2022 till det lägre utfallet.

År 2026 och 2027 är Sveriges EU-avgift beräknad att öka till 54 794 miljoner kronor respektive 58 173 miljoner kronor. Ökningen beror framför allt på att EU:s utgifter beräknas öka till följd av att utbetalningarna inom programperioden 2021–2027 som varit försenade under den första delen av perioden väntas öka. De försenade betalningarna som väntas öka 2026 och 2027 utgörs framför allt av betalningar inom programmen för EU:s sammanhållningspolitik under budgetrubrik 2.

I tabell 2.2 redovisas de faktorer som styr EU-avgiften under posten Övrigt. Prognosen för 2025 baseras på Europeiska kommissionens förslag till EU:s årsbudget för 2025. Av tabell 2.3 framgår att hela EU-avgiften utgörs av transfereringar i form av utbetalningar från Sverige till unionen för att finansiera EU-budgeten.

Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2025–2027 för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor	2025	2026	2027
Anvisat 2024¹	40 760	40 760	40 760
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
<i>varav BP25</i>			
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Övrigt	7 002	14 034	17 413
Ny utgiftsram	47 762	54 794	58 173

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2023 (bet. 2023/24:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Tabell 2.3 Utgiftsram 2025 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor	2025
Transfereringar ¹	47 762
Summa utgiftsram	47 762

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2023 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

Det finns betydande risker för att Sveriges EU-avgift utvecklas på annat sätt än vad som förutses i prognosen. Sveriges avgift beror på storleken på EU:s faktiska utgifter och hur stor andel av EU:s utgifter som Sverige ska finansiera. Utgiftsprognosen försvåras också av att EU-budgetens utgiftsnivå vid vissa tillfällen justeras under det aktuella budgetåret genom antagandet av ändringsbudgetar. Tidpunkterna för antagandet och genomförandet av EU:s ändringsbudgetar kan även påverka Sveriges avgift ett annat år än beslutsåret.

Kommissionen lade i december 2021 fram ett förslag om att introducera tre nya avgiftskomponenter: en baserad på EU:s utsläppshandelssystem, en baserad på en mekanism för justering av koldioxidutsläpp vid EU:s yttre gräns och en baserad på medlemsstaternas intäkter från omfördelningen av beskattningsrätt avseende stora multinationella företagsvinster. Under 2023 presenterade kommissionen ett förslag om avgiftskomponenter, som innehåller revideringar av förslagen från december 2021, och ett nytt förslag till temporär avgiftskomponent som baseras på en befintlig statistisk bas som avser en ungefärlig uppskattning av företagsvinster. Införandet av nya avgiftskomponenter minskar den andel av EU:s intäkter som kommer från medlemsstaternas BNI-baserade avgifter. Om de nya avgiftskomponenterna införs minskar således den andel av Sveriges avgift till EU som utgörs av den BNI-baserade avgiften. Om införandet av nya avgiftskomponenter innebär en ökning eller minskning av Sveriges avgift till EU beror dock på om Sveriges andel av beräkningsbasen för respektive ny avgiftskomponent blir större eller mindre i förhållande till Sveriges andel av medlemsstaternas sammanlagda BNI.

EU-avgiften påverkas för samtliga medlemsstater av den ekonomiska utvecklingen i varje enskild medlemsstat. Inledningsvis baseras Sveriges och andra medlemsstaters EU-avgift på prognoser för den ekonomiska utvecklingen. Beroende på hur väl de initiala prognoserna överensstämmer med utfallet, kan resultatet av tillämpningen av de gemensamma reglerna komma att avvika och respektive medlemsstats avgift behöva justeras.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för den svenska budgetpolitiken i EU är att prioritera gemensamma utmaningar som mer effektivt hanteras på EU-nivå än av de enskilda länderna vart för sig, exempelvis miljö och klimat, forskning, migration, säkerhet och att utveckla den inre marknaden. Målet innebär att Sverige ska verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU, där utgifter med ett tydligt europeiskt mervärde prioriteras. Målet innebär även att Sverige ska verka för en kostnadseffektiv användning av EU:s budgetmedel (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67).

2.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Regeringen uppnår målet för utgiftsområdet främst genom förhandlingarna om den fleråriga budgetramen, årsbudgeten och ändringsbudgetarna i Europeiska unionens råd samt genom rådets förhandlingar med Europaparlamentet. I dessa förhandlingar verkar regeringen för goda marginaler till utgiftstaken för åtaganden och betalningar, och för omprioriteringar inom fastställda ramar. Vidare agerar regeringen tillsammans med likasinnade länder för att försöka begränsa budgetpåverkan. Målet för utgiftsområdet styr även regeringens bedömning av om Europeiska kommissionen bör beviljas ansvarsfrihet. Regeringen samråder regelbundet med riksdagens EU-nämnd i frågor som rör årsbudgeten och den fleråriga budgetramen.

Resultatuppföljningen för EU-budgeten sköts främst av Europeiska revisionsrätten och kommissionen. Sverige röstar i den årliga ansvarsfrihetsprövningen med resultatuppföljningen som en viktig grund.

2.5 Resultatredovisning

EU-budgeten för 2023

Årsbudgeten för 2023 var den tredje i budgetramen för perioden 2021–2027. Förhandlingarna om en ny flerårig budgetram avslutades under slutet av 2020 och ledde till en total utgiftsnivå för 2021–2027 om 1 074,3 miljarder euro i åtaganden i 2018 års priser (1 114 miljarder euro inklusive specialinstrument utanför budgetramens tak). Överenskommelsen om den fleråriga budgetramen omfattar även ett återhämtningsinstrument som ligger utanför taket för den fleråriga budgetramen. Genom återhämtningsinstrumentet tillfördes 750 miljarder euro i 2018 års priser i syfte att motverka de negativa ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19.

Utgifterna i EU-budgeten delas in i betalningsbemyndiganden (betalningar) och åtagandebemyndiganden (åtaganden). Betalningar motsvarar faktiska utgifter under ett budgetår, medan åtaganden som kommissionen kan ingå kan leda till betalningar från EU-budgeten såväl det aktuella budgetåret som kommande år.

I den ursprungliga antagna budgeten för 2023 uppgick de beräknade åtagandena till 186,6 miljarder euro och betalningarna till 168,6 miljarder euro. Den antagna budgeten reviderades därefter genom fyra ändringsbudgetar. Åtagandena uppgick till 181,8 miljarder euro med beaktande av de antagna ändringsbudgetarna. Betalningarna minskade sammantaget till 160,5 miljarder euro.

Genom den första ändringsbudgeten för 2023 gjordes tekniska ändringar för att möjliggöra för genomförandet av de politiska överenskommelser som lett till antagandet av rättsakter rörande REPowerEU, gränsjusteringsmekanismen för koldioxid och unionens program för säker konnektivitet. Det infördes bl.a., i enlighet med medlemsstaternas begäran, ett nytt anslag för bidrag från brexitjusteringsreserven för att möjliggöra överföring av medel till faciliteten för återhämtning och resiliens. Ändringsbudgeten medförde att åtagandena ökade med 52,3 miljoner euro. Eftersom betalningarna inte ökade påverkades inte storleken på Sveriges EU-avgift.

Den andra ändringsbudgeten innebar en justering av intäkterna i budgeten genom att 2022 års budgetöverskott på 2,5 miljarder euro överfördes till årsbudgeten för 2023. Detta minskade Sveriges EU-avgift för 2023 med 980 miljoner kronor jämfört med den antagna årsbudgeten för 2023. Justeringen gjordes i enlighet med artikel 18.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.

Genom den tredje ändringsbudgeten uppdaterades prognosen för EU-budgetens intäkter. De beräknade intäkterna för egna medel justerades i enlighet med de uppdaterade prognoser för samtliga egna medel som fastställdes den 25 maj 2023 vid det årliga mötet för den rådgivande kommittén för egna medel. Justeringen innebar att EU:s totala egna medel minskade med 2 277,3 miljoner euro för 2023 jämfört med årsbudgeten för 2023. Det innebar en minskning av Sveriges EU-avgift med ca 6,3 miljarder kronor jämfört med den antagna årsbudgeten för 2023. Därutöver gjordes en justering av intäkterna för bl.a. inbetalda böter och avgifter fram till juni

2023 samt det reviderade bidraget från Storbritannien till EU. Intäkterna från böter och avgifter ökade med 589 miljoner euro, från 101 miljoner till 690 miljoner euro. Den tredje ändringsbudgeten innebar även en ökning av åtagandena med 54,8 miljoner euro och en minskning av betalningarna med 190,9 miljoner euro. De ökade åtagandena avsåg bl.a. finansieringen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1781 av den 13 september 2023 om en ram med åtgärder för att stärka Europas halvledarekosystem och om ändring av förordning (EU) 2021/694 (förordning om halvledare) i enlighet med en överenskommelse som träffats mellan Europaparlamentet och rådet den 18 april 2023. De minskade betalningarna berodde bl.a. på förseningar i rättprocessen gällande det kortfristiga instrumentet för gemensam upphandling på försvarsområdet samt förseningar i förhandlingarna om hållbart fiske med tredjeländer. Sammantaget minskade den tredje ändringsbudgeten Sveriges EU-avgift med 6 350 miljoner kronor.

Den fjärde ändringsbudgeten minskade åtagandena med 247,5 miljoner euro och betalningarna med 3 254,8 miljoner euro. Det minskade Sveriges EU-avgift med 1 270 miljoner kronor. Åtagandena minskade med 280 miljoner euro till följd av minskade anslag till projektet med att bygga och driva den internationella termokleära experimentreaktorn (ITER) på grund av förseningar i genomförandet av programmet. Även betalningarna minskade på grund av förseningarna inom ITER samt på grund av minskade nivåer på betalningar till programmet Digital Europe, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Asyl, migrations och integrationsfonden. Övriga justeringar i ändringsbudgeten avsåg bl.a. en ökning av anslagsnivån för administrativa utgifter, pensioner och Europaskolor med 32,5 miljoner euro till följd av bl.a. lönerrevisioner samt en ökning av åtagandenivån och antalet tjänster för Europeiska åklagarmyndigheten för att stärka myndighetens säkerhet och cybersäkerhet.

Sammantaget omfattade de antagna ändringsbudgetarna minskade åtaganden om totalt ca 143 miljoner euro och minskade betalningar om ca 3,5 miljarder euro.

Utöver ändringsbudgetarna tillfördes 545,8 miljoner euro från EU:s solidaritetsfond till Rumänien och Italien med anledning av de naturkatastrofer som drabbade länderna under 2022 och till Turkiet med anledning av jordbävningen i februari 2023. Solidaritetsfonden har funnits sedan 2002 och ska möjliggöra snabbt stöd vid katastrofer som har en betydande negativ ekonomisk effekt, bl.a. naturkatastrofer. Stödet är tillgängligt för både medlemsstater och länder som förhandlar om anslutning till EU.

I tabell 2.4 beskrivs effekten av ändringar i EU-budgeten på Sveriges avgift till EU under 2023.

Tabell 2.4 Avgiftseffekter 2023 av ändringar i EU-budgeten 2023

Miljoner kronor

Ändring i EU-budgeten	Effekt på Sveriges avgift till EU under 2023	År ändringarna får effekt på utgiftsområdet
1	0	–
2	-980	2023
3	-6350	2023
4	-1270	2023

Källa: Egna beräkningar där antagna förslag till ändringar i EU-budgeten jämförts med EU-budgeten exklusive föreslagna ändringar.

Sveriges avgift till EU under 2023

Utfallet för den svenska EU-avgiften under 2023 blev 43 585 miljoner kronor (se tabell 2.5), vilket var lägre än de medel som anvisades i statens budget. En mer utförlig redogörelse för utfallet finns i regeringens skrivelse Årsredovisning för staten 2023 (skr. 2023/24:101 s. 164–166).

Tabell 2.5 Anslagna medel och utfall för 2023

Miljoner kronor

	Anslag	Ändringsbudget	Anslagskredit	Utfall
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	45 870		-2 284	43 585
Totalt utgiftsområde 27	45 870			43 585

Källa: Årsredovisningen för staten 2023.

EU-budgeten för 2024

EU:s årsbudget för 2024 antogs av Europaparlamentet den 11 november 2023 och är den fjärde i budgetramen för perioden 2021–2027.

Den antagna EU-budgeten (exklusive ändringsbudgetar) för 2024 uppgår till 187,7 miljarder euro i åtaganden och 141,6 miljarder euro i betalningar. Detta motsvarar en ökning avseende åtaganden med ca 3 procent jämfört med 2023 års budget (inklusive ändringar i EU-budgeten) och en minskning avseende betalningar med ca 14 procent jämfört med 2023 års budget (inklusive ändringar i EU-budgeten). Att betalningarna minskat jämfört med 2023 kan bl.a. förklaras av att programmen från den föregående programperioden (2014–2020) avslutas, och därmed minskar utbetalningarna som härrör från den programperioden. Detta motverkas delvis av att programmen för den innevarande programperioden (2021–2027) har börjat genomföras. Ökningen av åtagandena för 2024 jämfört med 2023 beror bl.a. på att takten i genomförandet av programmen i den nuvarande perioden har ökat jämfört med föregående år.

Den 20 juni 2023 presenterade kommissionen ett förslag till översyn av det fleråriga budgetramverket för perioden 2021–2027 (se COM [2023]336 och fakta-promemoria 2022/23:FPM111). Kommissionens förslag omfattade följande områden: fortsatt stöd till Ukraina samt för att hantera utmaningar på områdena migration och den externa dimensionen, strategiska tekniker, räntekostnader för EU:s gemensamma upplåning och administrativa kostnader. Sammantaget innehöll kommissionens förslag utgiftsökningar om 65,8 miljarder euro, varav 17 miljarder euro avsåg bidrag till Ukraina. Vidare föreslog kommissionen lån till Ukraina om 33 miljarder euro.

En första överläggning om det nya förslaget om revidering av det fleråriga budgetramverket ägde rum med finansutskottet den 7 juli 2023. Med utgångspunkt i en mycket budgetrestriktiv linje för att hålla ned den svenska avgiften, verkade regeringen för fortsatt EU-stöd till Ukraina. Regeringen bedrev tidigt i processen ett aktivt påverkansarbete på alla nivåer för att få gehör för den svenska ståndpunkten om att hålla nere kostnader som inte rör stöd till Ukraina.

Den 1 februari 2024 antogs en överenskommelse gällande översynen av den fleråriga budgetramen i Europeiska rådet i form av slutsatser (se EUCO 2/24). Överenskommelsen resulterade i ett stöd till Ukraina om 17 miljarder euro i bidrag och 33 miljarder euro i lån, dvs. på samma nivå som enligt kommissionens förslag. I övrigt omfattade överenskommelsen hantering av ökade räntekostnader kopplade till EU:s gemensamma upplåning och utgiftsökningar om totalt 14,6 miljarder euro. Av utgiftsökningarna avsåg 2 miljarder euro migration och gränsbevakning, 1,5 miljarder euro Europeiska försvarsfonden, 7,6 miljarder euro budgetrubrik 6 Grannländer och

omvärlden samt 3,5 miljarder euro specialinstrument. De utgiftsökningar som inte avser stöd till Ukraina finansieras i huvudsak genom neddragningar av andra utgifter.

Genomförandet av den överenskomna revideringen av det fleråriga budgetramverket för 2024–2027 sker genom årsbudgeten för respektive år. För 2024 har bl.a. en ändringsbudget som innebär ökade åtaganden om 5,8 miljarder euro och ökade betalningar om 4,1 miljarder euro antagits. Ändringsbudgeten avser framför allt fortsatt stöd till Ukraina och innebär en höjning av den svenska EU-avgiften 2024 med 1,5 miljarder kronor.

2.6 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

För 2024 ökade åtagandena i EU-budgeten med 8,5 miljarder euro jämfört med 2023 (inklusive ändringar under pågående budgetår), vilket inte är förenligt med Sveriges budgetrestriktiva linje.

EU:s årsbudget består av sju breda utgiftsområden som benämns budgetrubriker. Varje budgetrubrik innehåller underrubriker, som i sin tur innehåller olika program. Den budgetrubrik under vilken åtagandena ökade mest under 2024 jämfört med 2023 var rubrik 2 Sammanhållning, motståndskraft och värderingar, som ökade med 3,9 miljarder euro. Betydande ökningar i åtaganden gjordes även under rubrik 4 Gränsförvaltning och migration, rubrik 5 Säkerhet och försvar och rubrik 7 Europeisk offentlig förvaltning. Åtagandena minskade endast för rubrik 6 Grannländer och omvärlden.

Betalningarna minskade med 14 miljarder euro 2024 jämfört med 2023. Betalningarna under 2024 härrörde dels från åtaganden gjorda under den föregående fleråriga budgetramen för 2014–2020 som ännu inte hade lett till betalningar, dels från nya åtaganden gjorda i den innevarande fleråriga budgetramen för 2021–2027.

Regeringen har aktivt verkat för omprioriteringar inom den antagna budgeten och drivit en budgetrestriktiv linje. Under 2023 röstade Sverige nej två gånger i budgetrelaterade frågor. Sverige röstade nej gällande frågan att bevilja ansvarsfrihet till Europeiska kommissionen för genomförandet av 2021 års budget med motiveringen att det är allvarligt att kommissionen inte fått en revisionsförklaring utan kritik för alla delar av budgeten och att ett flertal av iakttagelserna i samband med revisionen dessutom medför att EU-budgetens exponering för olika risker ökar. Sverige röstade även som enda land emot förslaget om antagandet av EU:s årsbudget för 2024, eftersom förslaget saknade tillräckliga marginaler för att kunna möta oförutsedda händelser under budgetåret, och därmed inte överensstämde med Sveriges restriktiva linje. I båda fallen antog emellertid Europeiska unionens råd förslagen med kvalificerad majoritet.

Under 2024 har Sverige röstat ja till översynen av EU:s fleråriga budgetram, givet att utgiftsökningarna i översynen i huvudsak innehöll fortsatt EU-stöd till Ukraina. De utgiftsökningar som inte avser stöd till Ukraina finansieras väsentligen genom neddragningar av befintliga medel. Ändringarna av ramen för 2024–2027 bedömdes vara förenliga med målen för utgiftsområdet, eftersom ett gemensamt agerande på EU-nivå för att hantera effekterna av Rysslands invasion ansågs motiverat.

Sverige har verkat för en bättre utformad och mer omfattande resultatuppföljning av EU-budgeten inom ramen för utgiftsområdets delmål om ett effektivt användande av offentlig medel. Regeringen bedömer att målet har uppfyllts genom att Europeiska revisionsrätten och kommissionen fortsatt bedriver ett intensivt resultatuppföljningsarbete, vilket inte minst visat sig genom fler publicerade resultatrapporter. En mer utförlig redogörelse för hur regeringen resonerat inför de olika omröstningarna finns i

skrivelsen Verksamheten i Europeiska unionen under 2023 (skr. 2023/24:115 bilaga 3).

Sammanfattningsvis bedöms resultaten inom området i huvudsak vara förenliga med målet för Sveriges budgetpolitik i EU.

2.7 Politikens inriktning

Sverige verkar för att det europeiska samarbetet ska möta aktuella utmaningar som unionen står inför. Sveriges grundläggande mål för EU-budgeten är, som tidigare redovisats, att återhållsamhet ska gälla för de gemensamma utgifterna, samt att EU-gemensamma utmaningar och ändamålsenliga program ska prioriteras, vilket ska möjliggöra för unionen att leva upp till ingångna åtaganden. I detta sammanhang kan särskilt nämnas vikten av att EU fortsätter att prioritera stödet till Ukraina.

Regeringen avser att verka för restriktivitet vid beredningen av kommande årsbudgetar. Effektivitet och kostnadskontroll kommer att präglade Sveriges inställning vid behandling av EU:s årsbudget och löpande EU-budgetrelaterade frågor, i syfte att program som ger ett europeiskt mervärde och rustar både EU och Sverige för framtiden ska kunna prioriteras. Vägledande för Sveriges agerande är vidare principerna om subsidiaritet, europeiskt mervärde, proportionalitet, resultatinriktning, kostnadseffektivitet och en sund ekonomisk förvaltning, där jämställdhetsintegrering utgör en del.

Enligt prognosen i augusti 2024 beräknas avgiften till EU efter avdragen reduktion uppgå till ca 47 762 miljoner kronor 2025, ca 54 794 miljoner kronor 2026 och ca 58 173 miljoner kronor 2027. Sverige beräknas få en genomsnittlig reduktion av avgiften på ca 8 000–11 000 miljoner kronor per år 2021–2027.

Den 19 juni 2024 presenterade Europeiska kommissionen sitt förslag till årsbudget för 2025, som blir den femte i den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Kommissionen har för 2025 föreslagit åtaganden på 199 700 miljoner euro (inklusive instrument utanför den fleråriga budgetramen), vilket skulle innebära en marginal om 419,3 miljoner euro i förhållande till åtagandetaket i enlighet med överenskommelsen om budgetramen för 2021–2027. Jämfört med årsbudgeten för 2024 ökar de föreslagna betalningarna för 2025 med 5 900 miljoner euro till 152 700 miljoner euro (inklusive instrument utanför den fleråriga budgetramen), vilket ger en marginal om 29 700 miljoner euro i förhållande till betalningstaket. Detta motsvarar en ökning på 2,3 procent. När det gäller åtaganden föreslås de största relativa ökningarna jämfört med 2024 för budgetrubrik 4 Migration och gränsförvaltning (22,7 procent), rubrik 2 b Resiliens och värden (18,9 procent) och rubrik 7 EU:s offentliga förvaltning (5,2 procent). Förseningarna av utbetalningarna från budgetramen 2021–2027 till följd av en försenad start av programmen inom framför allt sammanhållningspolitiken förklarar varför betalningstaken är lägre än åtagandetaken i kommissionens förslag till årsbudget för 2025. Utbetalningarna förväntas öka i takt med programmens genomförande under de två sista åren av den fleråriga budgetramen för 2021–2027.

Utöver den ordinarie budgetramen för 2025 föreslås dessutom 71 800 miljoner euro i betalningar inom ramen för EU:s återhämtningsinstrument Next Generation EU (NGEU). Medel inom NGEU är inte en del av den ordinarie EU-budgeten och årsbudgetförhandlingen. Inklusive NGEU och övriga mindre instrument utanför den ordinarie budgetramen omfattar kommissionens förslag för 2025 totalt 199 700 miljoner euro i åtaganden och 224 500 miljoner euro i betalningar.

Förhandlingarna om årsbudgeten för 2025 pågår. Nivåerna för betalningar och åtaganden kan komma att förändras fram tills budgeten slutligt fastställs. En

överenskommelse mellan Europeiska unionens råd och Europaparlamentet om budgeten för 2025 kommer sannolikt att nås i november eller december 2024. Rådets förslag till årsbudget 2025 innebär 198 200 miljoner euro i åtaganden och 151 800 miljoner euro i betalningar (inklusive instrument utanför den fleråriga budgetramen), vilket innebär en minskning med 1 500 miljoner euro respektive 900 miljoner euro jämfört med kommissionens förslag.

I enlighet med vad som ovan anförts är restriktivitet en grundläggande hållning för regeringen i den fortsatta behandlingen av budgetförslaget för 2025. Detta innebär bl.a. att betalningsanslagen bör läggas på rimliga nivåer och att tillräckliga marginaler upprätthålls mellan årsbudgeten och utgiftstaken för både åtaganden och betalningar.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Tabell 2.6 Anslagsutveckling 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Tusental kronor

2023	Utfall	43 585 421	Anslagssparande	425 697
2024	Anslag	40 759 809 ¹	Utgiftsprognos	40 333 740
2025	Förslag	47 761 911		
2026	Beräknat	54 793 835		
2027	Beräknat	58 172 664		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2024 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för betalning av Sveriges avgift till Europeiska unionens allmänna budget. Anslaget får även användas för eventuella krav från Europeiska kommissionen på dröjsmålsränta på grund av försenade inbetalningar av egna medel.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.7 Förändringar av anslagsnivån 2025–2027 för 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Tusental kronor

	2025	2026	2027
Anvisat 2024¹	40 759 809	40 759 809	40 759 809
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Makroekonomisk utveckling			
Volymer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	7 002 102	14 034 026	17 412 855
Förslag/beräknat anslag	47 761 911	54 793 835	58 172 664

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2023 (bet. 2023/24:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Sveriges avgift till EU-budgeten beräknas för 2025 uppgå till 47 761 911 000 kronor. EU-avgiftens avgiftskomponenters prognostiserade förändring mellan år redovisas under posten övrigt i tabell 2.7. Inkomster från den gemensamma tulltaxan utgör, som framgår av avsnitt 2.1, ett av EU:s egna medel och betalas in efter faktisk uppörd. Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tulluppbörden. Beloppen i

tabell 2.6 avser inbetalningarna till Europeiska kommissionen efter avdrag för administrativa kostnader. Tulluppbörden redovisas under inkomsttitel 1511 *Tullmedel*. Regeringen beräknar att tullavgiften för 2025 kommer att uppgå till 6 410 miljoner kronor. Den mervärdesskattebaserade avgiftskomponenten beräknas som andel av medlemsstaternas mervärdesskattebas. Sveriges mervärdesskattebaserade avgift beräknas 2025 uppgå till 7 684 miljoner kronor. Avgiftskomponenten baserad på icke återvunna plastförpackningar beräknas 2025 uppgå till 1 426 miljoner kronor. Inklusivt den svenska reduktionen (se avsnitt 2.1) beräknas Sveriges BNI-baserade avgift under 2025 uppgå till 32 242 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 47 761 911 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* för 2025. För 2026 och 2027 beräknas anslaget till 54 793 835 000 kronor respektive 58 172 664 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2025 ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2025.

Skälen för regeringens förslag: Medlemsstaternas avgifter används för att finansiera EU-budgetens betalningar under innevarande år. De åtaganden som staten ingår på området avser EU-budgetens åtagandebemyndiganden för innevarande år, vilka kan resultera i betalningar både innevarande och kommande år. I kommissionens budgetförslag föreslås att åtagandebemyndiganden om 199 700 miljoner euro ska ställas till förfogande för 2025. I enlighet med beslutet om unionens egna medel beräknas Sverige under 2025 betala in ca 3 procent av medlemsstaternas totala inbetalda avgifter till EU för att finansiera årsbudgeten. Utöver medlemsstaternas inbetalda avgifter har EU även andra intäktskällor, men de är små i jämförelse med medlemsstaternas avgifter. Av den anledningen kan huvuddelen av 2025 års budgets åtagandebemyndiganden på 199 700 miljoner euro antas finansieras av medlemsstaterna, varav ca 3 procent kommer att finansieras av Sverige. Förhandlingar om EU:s årsbudget för 2025 pågår emellertid fortfarande och en budget kommer att antas först i slutet av 2024.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2025 ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2025.